

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายสหกรณ์ในประเทศไทย
ชื่อนักศึกษา	นายคัมภีร์ นับแสง
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร.ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มุ่งศึกษาถึงปัญหาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจากการกำกับดูแลและส่งเสริมการสหกรณ์ในประเทศไทย เพื่อศึกษาถึงวิวัฒนาการแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับ สิทธิเสรีภาพ การรวมกัน จัดตั้งสหกรณ์ ความหมายของสหกรณ์ หลักเกณฑ์หรือเจตนารมณ์ในการตรากฎหมายสหกรณ์ แนวคิดหรือหลักกฎหมายปกครองที่ว่าด้วยการกระทำทางปกครองและการควบคุมการกระทำทางปกครอง วิเคราะห์มาตรการทางกฎหมาย ปัญหาและข้อบกพร่องของการกำกับดูแลสหกรณ์ในประเทศไทย ตลอดจนหาแนวทางหรือมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมมาปรับใช้สำหรับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลสหกรณ์

สหกรณ์แห่งแรกของไทย ได้รับการจดทะเบียนตั้งขึ้นเป็นสหกรณ์โดยทางราชการ (กรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์ กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ) เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2459 จึงถือว่าสหกรณ์แรกของไทยถือกำเนิดจากการริเริ่มและการช่วยเหลือของรัฐตั้งแต่แรกตั้งหรือเรียกว่าเป็นการเกิดขึ้น “จากบนลงล่าง” (Top-Down) แตกต่างจากสหกรณ์ที่ถือกำเนิดในอังกฤษ และสหกรณ์ของประเทศอื่นๆ ในยุโรปและอเมริกา ที่การเกิดขึ้นของสหกรณ์มาจากความริเริ่มและการต่อสู้ดิ้นรนเพื่อการช่วยเหลือตนเองโดยการร่วมมือกันหรือการช่วยเหลือซึ่งกันและกันของราษฎรอย่างแท้จริง “จากล่างขึ้นบน” (Bottom-Up) บทบาทของรัฐจึงมีส่วนสำคัญอย่างมากในการส่งเสริมและพัฒนาการสหกรณ์ นับตั้งแต่แรกเริ่มที่มีการจัดตั้งสหกรณ์ในปี พ.ศ. 2459 จนถึงปัจจุบัน รัฐถือเอาการสหกรณ์เป็นนโยบายสำคัญในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของชาติแม้ว่ากฎหมายสหกรณ์ฉบับปัจจุบันจะให้อำนาจฝ่ายปกครองมีอำนาจบางประการที่จะก้าวล่วงความเป็นอิสระของสหกรณ์ซึ่งถือเป็นปัจเจกชน การกระทำดังกล่าวก็มิอาจเกินเลยไปกว่าเจตนารมณ์ของกฎหมายได้ การดำเนินการของฝ่ายปกครองจึงจำเป็นต้องมีการตรวจสอบ หรือมีความจำเป็นในการควบคุมฝ่ายปกครอง ซึ่งถือเป็นความจำเป็นที่มีพื้นฐานมาจากหลักนิติรัฐ ไม่ว่าจะเป็นหลักการแบ่งแยกอำนาจ หลักการกระทำทางปกครองต้องชอบด้วยกฎหมาย หลักประกันในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ในอีกด้านหนึ่งก็เพื่อมิให้การใช้อำนาจของฝ่ายปกครองไปกระทบ

ต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ในอีกด้านหนึ่งก็เพื่อให้การใช้อำนาจของฝ่ายปกครองบรรลุวัตถุประสงค์ของการทำหน้าที่ของฝ่ายปกครองที่มุ่งมั่นเพื่อตอบสนองต่อประโยชน์สาธารณะโดยรวมนั่นเอง การใช้มาตรการทางกฎหมายในการส่งเสริมและกำกับดูแลสหกรณ์ให้เป็นไปโดยถูกต้องและเหมาะสมย่อมก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมาก เนื่องจากปัจจุบันการสหกรณ์เริ่มเป็นที่แพร่หลาย และยังคงเป็นเครื่องมือหรือวิถีทางช่วยเหลือค้ำจุนทางด้านเศรษฐกิจให้แก่ประชากรในระดับรากหญ้าของประเทศได้อย่างแท้จริง

จากการศึกษาพบว่า มาตรการทางกฎหมายในการกำกับดูแลบางประการ ยังไม่มีความเหมาะสมและขัดกับหลักกฎหมาย เช่น ปัญหาการออกกฎหมายลำดับรองและปัญหาการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ และการตรวจสอบการใช้อำนาจ แม้ว่าการสหกรณ์ไทยจะริเริ่มโดยรัฐและได้รับการรับรองและคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แต่การที่กฎหมายให้ฝ่ายปกครองมีอำนาจในการกำกับดูแลสหกรณ์ ซึ่งเป็นนิติบุคคลเอกชน ฝ่ายปกครองหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองนั้นจำต้องกระทำเพียงเท่าที่จำเป็นดังที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติไว้ จึงจำเป็นที่จะต้องยกเลิกและแก้ไขปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายดังกล่าว ให้สอดคล้องตามหลักการสหกรณ์สากล เป็นไปตามหลักทฤษฎีว่าด้วยการกำกับดูแล และหลักกฎหมายปกครอง เพื่อจะมีให้ใช้อำนาจเกินเลยไปกว่าที่กฎหมายให้อำนาจไว้และสามารถวินิจฉัยปัญหาข้อพิพาทระหว่างสหกรณ์กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

Title	The problem of cooperative law enforcement in Thailand
Author	Mr. Kumpee Nubsang
Thesis Advisor	Professor Dr. Phaisith Phipatanakul
Department	Law
Academic Year	2012

ABSTRACT

This study aimed to investigate the problems arising from the exploration and promotion of co-operative governance in Thailand. To study the evolution of the concept. Theories about the freedom to combine to form cooperatives. Definition of cooperative rules or intent in enacting cooperative concepts or principles of law governing the actions of the government and control of administrative action. Legal analysis, Problems and shortcomings of the governance of cooperatives in Thailand as well as guidelines for appropriate legal measures to adjust for the current situation. To guide the editing, The Law on Supervision of Cooperative.

Thailand's first cooperative has been listed as a co-operative set up by the government (the Department of Trade and forecasting, Ministry of Cooperatives Treasury) on 26 February 2459 and was considered to be Thailand's first advent of cooperative initiatives and state aid in the first set. Also known as the “Top-Down” unlike cooperative born in England and cooperatives of other countries in Europe and America. To the emergence of cooperative initiatives and the struggle for self-help by the cooperative or mutual aid representatives truly “Bottom-Up” role of the state is extremely important in the promotion and development of cooperatives. Ever since I first started with the establishment of cooperatives in the year 2459 to the present. State Cooperative equate to a major policy issue in the national economy. Although the current law, the Cooperative will provide the officer with some authority to violate the independence of the cooperative. This is the individual. Such action simply cannot be overstatement to the spirit of law. The implementation of the rule is required to be checked or the need for administrative control. It is necessary that is based on the rule of law. The principle of separation of powers committed to the principles of administrative law. Guarantee the protection of the rights and freedoms of the people. On the one hand, that the use of administrative power to affect the rights

and liberties of the people. On the other side is to use the power of the administrative purposes of the obligation of the administration's commitment to respond to the public interest by itself. To take legal measures to promote cooperative governance and to ensure correct and appropriate will benefit greatly. Since today, the cooperatives are becoming ubiquitous. And continues to be a tool or a way to help sustain the economy of the country has a population of truly grassroots.

The study found that legal measures to monitor certain yet, inappropriate and contrary to the law as a legislative priority. And issues to consider and decide the appeal. And monitoring the use of power. Although Thailand is a cooperative initiative by the state. And have been guaranteed and protected by the Constitution of the Kingdom of Thailand. However, the law provides for the administrative authority to oversee the cooperative. Which is a private entity, administrative or magistrate is obliged to act only as needed, as prescribed by the Constitution of the Kingdom of Thailand. Therefore necessary to confirm and improve the legal measures. Accordance with international cooperative principles is mainly based on the theory of governance. Governance and rule of law. To give power to the legislation authorizing the overstatement. Diagnose problems and disputes between the cooperative and administrative staff with quickly and effective.